KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 3 PAZDZIERNIKA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, dnia 19go września.

W ostatnią środę, to jest: dnia 16 t. m. *Towarzystwo Bibliyne Rossyyskie* odprawiło roczné swé jeneralne Zebranie, którego mieyscem, za nayłaskawszém Jego Cesarskiey Mości zezwoleniem, był pałac *Taurycki*. Zebranie to, prócz członków Komitetu Towarzystwa, składały znakomitsze osoby Duchowne i Swieckie, Członki i Dobrodzieie Towarzystwa Bibliynego, oraz różne osoby, do Towarzystwa nienależące, jako goście. Prezydent, Xiąże *Golicyn*, zagaił Zgromadzenie mową, w którey pokrótce wyłożył cel i pożytki Towarzystw Bibliynych, oraz przyczynę teraznieyszego Zebrania. Potém czytali Sekretarze: 1) Sprawę z czynności Komitetu w r. 1813, 2) Krótki wyiątek z ostatniego rapportu Komitetu Angielskiego i zagranicznego towarzystwa bibliynego, 3) List Szacha Perskiego do znayduiącego się przy jego dworze nadzwyczaynego Posła *Brytanii Wielkiey. Sir Gor-Oueley*, zawieraiący w sobie przyięcie złożonego, mu przez pomienionego Posła, tłumaczenia na perski język Nowego Testamentu, z nader wysokiém i pełném uszanowania zdaniém ze strony Szacha o Biblii w ogólności. Po zakończeniu czytania, podani zgromadzeniu i wybrani zostali, do liczby dawnych Członkow Komitetu, którzy i na rok teraznieyszy są potwierdzeni, następuiący nowi członkowi: na *Vice-Prezydentów:* Przewielebnieysi: *Ambroży*, Metropolita Nowgorodzki i S. Petersburski; *Serapion*, Metropolita Kijowski; *Michał* Arcy Biskup Czernichowski; *Serafim* Arcy Biskup Twerski; *Ion* Arcy Biskup Katarynosławski; *Siestrzeńcewicz Bohusz*, Metropolita Kościołow Rzymsko-Katolickich w *Rossyi*; *Joannes*, Arcy Biskup osiadłych w Rossyi Ormianów; i *Dosifey* Arcy Biskup Telawski, Georgiański i Kaukaski; prócz tych: Aktualny Radca tayny *Tomara* i Dyrektor Komitetu Hrabia *Liwen*; na *Dyrektorow:* Rektor Duchowney Akademii Petersburskiey Archimandryta *Filaret*; Kapelan Nadworny *Mikołay Muzowski*; Pastor *Reinbot*; l'Abbé, *Mangen*; aktualny Kamerher *Swistunow* i Aktualny Radca Stanu *Łabzin*. Jakiż zachwycaiący widok stawiło oczóm to zebranie, złożone z członków różnych wyznań chrześciańskich, którzy wszyscy, czytaiąc i uwielbiaiąc słowo Boże w Biblii, czyli xięgach Pisma świętego Starego i Nowego Testamentu zawarte, chcieli bydź świadkami zdania sprawy z czynności i postępow Komitetu Towarzystwa, maiącego pieczą o rozmnożenie tych xiąg w oyczyznie naszey, i opatrzenie niemi każdego, proszącego o nie! Pilna uwaga słuchaczów na chwilą, w czasie słuchania zdawaney sprawy, nie była przerwana: Po zakończeniu którego jednoż wzruszenie zapaliło wszystkich, żądzą przykładania się do przedsięwzięć Towarzystwa; powszechne ukontentowanie zaięło wszystkich obecnych, kiedy się dowiedzieli o rozmaitych wielkich przedsięwzięciach, około rozmnożenia sposobności do czytania słowa żywota wiecznego. Wnet zaczęli odnawiać subskrypcyą, a wielu z gości oświadczyli żądanie swoie bydź Członkami Towarzystwa Bibliynego.

Będziemy się starali udzielić publiczności niektóre z pism czytanych na Zgromadzeniu: samo zaś zdanie sprawy osobno wyydzie z druku.

— Rządzca Kollegium Admiralnego Państwa, rangi 5tey klasy, *Zewanow*, naymiłościwiey mianowany kawalerem orderu ś. *Włodzimierza* 3ciey klassy.

(*z Gaz. P. P.*)

Wilno, dnia 3go Pazdziernika.

Dnia 29 p. m. przybył tu. Jenerał Leytnant, naczelnie dowodzący pierwszą dywizyą Kiryssyerów i Kawaler *Depraradowicz*.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

AUSTRYA.

Wiedeń, dnia 24go września.

J. K. W. Xiążę *Wilhelm* Pruski dziś o godzinie 4tey z południa tu przybył.

Królewsko Francuzki Minister spraw zewnętrznych; Xiążę *Benewentu*, dzisieyszey nocy, o godzinie 1ey, a Minister Króla Francuzkiego, Xiążę *Dalberg*, jeszcze 22go tu przybyli.

Wczora takoż przybyli: Xiążę *Hohenzollern-Höchingen*, w towarzystwie Prezydenta, *Franka* i Półkownika *Hoefela*; takoż Poseł Xiążęcia *Holstyńsko-Oldenburskiego*, Prezydent Rządu, Baron *v. Maltzan* tu przybył.

Wczora takoż przybyli: Królewicz *Wirtemberski*; Xiążę dziedziczny *Solms-Braunfels*; Xiążę *Neuwid* z bratem swoim; Kamerdyrektor Xięcia *Solms-Braunfelskiego*, *v. Stephani*; Cesarsko Rossyyski Jenerał, Baron *Jomini*.

Dziś po południu tu przybyli: W. Podkomorzy Króla Pruskiego, Minister Stanu i Policyi, Xiążę *Sayn-Wittgenstein*; W. Koniuszy tegoż Króla, *v. Jagow* i Radca poselstwa Króla Pruskiego *von Greuhme*; takoż C. Rossyyski Półkownik, Kawaler *Palaviccini z Turynu* i Kanclerz Dworu Xiążęcia *Rudolfstadskiego v. Kotelhold*.

Należący do orszaku Cesarza Jmci Rossyyskiego, którzy 20 t. m. do *Puław* przybyli, a tu się już znayduią, są: Jenerał kawaleryi *Uwarów*, Jenerał Leytnanci: Xiążę *Wołkoński*, Xiążę *Trubecki*, *Kutuzow*, Hr. *Ożarowski* i *Czerniszew*; tudzież Adjutanci bokowi, Półkownicy: *Brosin*, *Pakratiew* i *Kisielew*.

Dnia 25go września.

Dziś, między godziną dwónastą a 1szą NN. Cesarz Jegomość Rossyyski i Król Jegomość Pruski, wjazd swóy uroczysty do tuteyszey odprawili stolicy. Król Pruski wczoray jeszcze stanął w *Olkersdorfie*, gdzie oczekiwał na przybycie C. J. Rossyyskiego. Wyiazd tego Monarchy z *Nikolsburga* mieszkańcóm *Wiednia*, dziś o godzinie 8mey zrana, przez wystrzały z harmat był zwiastowany; natychmiast garnizon stolicy i gwardya mieyska, konna i piesza, wyciągnęły, dla zaięcia mieysc sobie przeznaczonych. O pół do 11ey C. J. Austryacki w towarzystwie Xięcia Następcy tronu i Arcy Xiążąt, z licznym i świetnym orszakiem Jenerałów, Adjutantów, wyiechał na spotkanie Wysokich Gości. Kiedy się już NN. Monarchowie złączyli i nawzaiem się pozdrowili, woyskom, które na ich przyięcie wyszły, przeciągnąć przed Sobą dozwolili. Naypierwszy przeciągał regiment Ułanów *Schwarzenberga*, potém następowały 18 batalionów granadyerskich, Regimenta piesze *Hillera* i *Coloredo*, oraz Regimenta kirysierskie *Konstantyna Hohenzollern* i Xięcia *Alberta*. Za temi woyskami, których piękna i bohaterska postać wszystkich zastanawiała, a którzych

pierś, każdego bez wyiątku żołnierza, zdobiły dystynkcye honorowe wielkiey teraznieyszey wyprawy, jechali konno trzey Monarchowie: C. J. Rossyyski z lewey, w śrzodku C. J. Austryacki, a K. J. Pruski z prawey strony. Prześliczna pogoda towarzyszyła wspaniałości pięknego dnia tego; a że to się zdarzyło w niedzielę, liczba widzów z różnych stron niezmiernie wielka się zgromadziła; po wszystkich ulicach drzwi i okna były pełne ludu; tłumy się cisnęły do ulubionego naszego Monarchy i Wysokich Jego Sprzymierzeńców, którzy spólnie z Nim walkę, o niepodległość *Europy* przedsięwzięli, a których w woynie nayuporczywszey waleczne woyska przykład nayszlachetnieyszego poświęcenia się okazały. Zachwycaiący widok trzech Monarchów, których imiona potomność, jako trzy gwiazdy błogosławieństwa, z wdzięcznością i uwielbieniem wymawiać będzie, a z niemi razem przypominać uczucia, w sercach współczesnych przez Nich wzbudzone, napełnił wszystkich niezmierną radością, która się wydawała przez powszechne okrzyki! Szczególniey, gdzie tylko przeiechali, dało się słyszeć radośne: *niech żyią*! co zapewne powtórzyło się we wszystkich sercach, które są godne oczekiwania szczęśliwszey przyszłości.

J. C. W. W. Xiężna *Katarzyna*, owdowiała Xiężna *Oldenburska*, dziś rano tu przybyła i wysiadła w C. K. zamku.

— Landaman Szwaycaryi, Burmistrz *Reinhard* z *Zurichu* tu przybył.

Dnia 26 września.

Wcale niespodzianie, Wysocy Goście, którzy wczora wieczorem tu przybyli, w samże dzień swoiego przybycia, zaszczycili bytnością swoią teatr C. K. przy bramie Karyntyńskiey, gdzie balet: *Zefir i Flora*: był dany. Oprócz Cesarzowey Austryackiey, JJ. CC. WW. Xiężney *Weymarskiey* i *Oldenburskiey*, byli obecni NN. CC. JJ. Rossyyski i Austryacki; KK. Pruski i Duński; nasz Xiążę następca tronu i Arcy Xiążęta. Im bardziey niespodziewane było przybycie tych Wysokich gości dla licznie zgromadzonych widzów, tém mocniey ono ich przenikało uczuciami radości, która czarowniczą jakąś mocą z serc wszystkich wydawała radośne okrzyki: *Niech żyią*!

Zawczora rano Król Duński oddał wizytę Arcy Xiążętom, gdzie od urzędników Dworu, przy wysiadaniu z powozu był przyięty, i tymże sposobem na powrót był odprowadzony. Arcy Xiążęta aż do zewnętrznych wyszli pokoiów i również mu na powrót towarzyszyli.

K. J. Wirtemberski jezdził do *Schönbrun* dla oddania wizyty Arcy Xięciu Następcy tronu.

Dnia 27go września.

Liczba Wysokich gości, których obecność miasto nasze teraz zaszczyca, powiększoną dziś została przybyciem N. Cesarzowey Jeymości Rossyyskiey. Cesarzowa Jeymość Austryacka z CC. JJ. Rossyyskim i Austryackim wyieżdżali na jéy spotkanie. O godzinie 2ey z południa grom dział uwiadomił o zbliżeniu się N. Pani. Lud mnogi śpiesznie się gromadził w tę stronę, gdzie od okopu miasta, aż do zamku, kędy się miał wjazd odbywać, wiele batalionów granadyerskich, gwardye mieskie, oraz kirysiery *Konstantyna*, ulicę formowały. Przed pojazdem, w którym obie NN. Cesarzowe, Rossyyska i Austryacka i NN. ich małżonkowie siedzieli, szedł szwadron ułanów, a za nimi oddziały Niemieckiey i Węgierskiéy gwardyi. Daley szedł drugi sześcio konny pojazd, oraz pojazd podróżny C. J. Rossyyskiéy. Oddział ułanów zamykał paradę. Liczne zgromadzenie ludu na widok téy Pani wydawało bez końca powtarzane okrzyki; *Niech żyie*! a oczy wszystkich przekonywały o rzeczywistości tych uczuciów, które się przez usta tłumaczyły.

— Arcy Xiążęta oddali wczoray wizyty N. C. J. Rossyyskiemu i Królowi Pruskiemu. Na ich przyięcie wyszli Urzędnicy Dworu tych Monarchów, aż do pojazdu: równymże sposobem odprowadzili wyjeżdżających.

Dnia 28go września.

Dziś wieczorem o godzinie 5ey przybyli Królestwo Jchmość Bawarscy do naszey stolicy. Przyięcie ich odbyło się z temiż samemi uroczystościami, co i pierwéy przybyłych Monarchów. N. nasz Cesarz wyjeżdżał na spotkanie działa zbliżenie się ich obwieściły, a woyska i gwardye mieyskie formowały ulicę, przez którą NN. przejeżdżali goście. Zgromadzenie widzów było niezmierne. &c.

— Przybyli wczora: Poseł Portugalski na Kongres *Saldanha-da-Gama*, Hrabia *Palmela*; Poseł Króla Pruskiego przy dworze Rossyyskim *v. Schöler*; Xiąże dziedziczny *v. Reuss Greitz*, *Henryk* XIX; Radzca Tayny legacyi Xięcia *Reyss Ebersdorf*, *v. Bilderbeck*; Cesarsko Rossyyski Jenera Hr. *Orurk*; Francuzko-Królewski Radzca Stanu *de la Besnardiere*, i Malarz nadworny Króla Francuskiego *d' Isabey*.

(z *Gaz. Austr. Beob.*)

XIĘSTWO WARSZAWSKIE.

z Warszawy dnia 1go Października.

Cieszymy się dotąd obecnością Jego Cesarzowiczowskiey Mości, Wielkiego Xięcia *Konstantego*. Dnia 27go b. m. obchodzono tu uroczystość rocznicy Koronacyi Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy. Przed południem wszystkie Władze złożyły powinszowania u Wielkiego Xięcia; odprawiło się uroczyste nabożeństwo w kaplicy obrzędu Greckiego i Kościele farnym, gdzie śpiewano *Te Deum*, a oraz była parada woyskowa. Na teatrze illuminowanym, grano znaną sztukę: *Łaska Imperatora*; miasto rzęsisto było oświecone. JW. Feldmarszałek Hrabia *Barklay de Tolli*, dawał tego dnia bal okazały w *Łazienkach*, na którym znaydować się raczył Jego Cesarzowiczowska Mość, Wielki Xiąże: było na nim liczne Zgromadzenie znakomitych osób oboiey płci, obudwuch narodów. W tymże dniu Komitet woyskowy otworzył posiedzenia swoie, pod prezydencyą Jego Cesarzowiczoskiey Mości.

— Dnia 28go, JW. Jenerał Hrabia *Krasiński*, dał wielki bal, który zaszczycił również obecnością swoią Jego Cesarzowiczoska Mość, i na którym znaydowało się świetne i liczne Zgomadzenie; tenże JW. Jenerał w dniu 29tym dawał obiad dla Jenerałów i Officerow Rossyyskich i Polskich.

— Tégoż samego dnia weszły tutay dwa pułki piesze gwardyi, Litewski i Inflandzki, a oraz półk ułanów gwardyyskich. Jego Cesarzowiczowska Mość, Wielki Xiąże *Konstanty*, iako Wódz wszystkich gwardyy Rossyyskich, wyiechał, otoczony świetnem gronem Jenerałów i Officerów, na przeciw wchodzącym pułkom, i stanąwszy na czele ich, powitał JW. Feldmarszałka, Hrabiego *Barklay de Tolly*, iako naczelnego Wodza armii Jego Cesarskiey Mości. Piękne te pułki przeszedłszy, dowodzone od Wielkiego Xięcia, przez miasto, odprawiły popis na dziedzińcu *Krasinskich*, i rozłożone zostały na leży w stolicy. — Wyiazd ztąd Wielkiego Xięcia na Kongres do *Wiednia*, nie iest ieszcze wiadomy z pewnością.

z Warszawy dnia 4go pazdziernika.

Jego Cesarzewiczowska Mość, Wielki Xiąże *Konstanty*, przebywa dotąd w *Warszawie*. Dnia 3ogo t. m. raczył bydź na balu danym od JW. Hrabiego *Chodkiewicza*. — Komitet woyskowy odbywa ciągle czynności swoie, pod prezydencyą Wielkiego Xięcia. Wyiechali już do Rossyi: Maior *Gugenmus* i Podpułkownik *Szubert*, po konie przeznaczone od Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy dla woyska Polskiego; pierwszy do *Bobruyska* po konie dla cięzkiey artylleryi drugi do *Wilna* po konie dla jazdy. — Dnia wczorayszego JW. Jenerał Gubernator i Prezes Rady Naywyższey, dawał wielki bal w mieszkaniu swoiém, w pałacu pod *Blachą*. Znaydował się na nim Jego Cesarzewiczowska Mość W. Xiąże i liczne grono znakomitych osób. — W tych dniach przybył tu JW. Hrabia Hetman *Platow*. — Podług odebranych, z St *Peterzburga* doniesień: miały wyruszyć ztamtąd w tych dniach ekwipaże N. Cesarza prosto do *Warszawy*. W zamku czynią się już przygotowania naprzybycie N. Cesarza.

Rozkaz dzienny.

Dnia 10go września r. b.

Jego Cesarzowiczowska Mość, Wielki Xiąże *Konstanty*, dowodzący naczelnie woyskiem Polskiém, na uczynione mu doniesienie, o zdarzeniu zapadłém w mieście *Kotbus*, rozkazać raczył, aby rozkazem dziennym ogłoszone zostało, tak Nayiaśnieyszego Cesarza, iak i Jego w szczególności łaskawe stwierdzenie postąpienia w tey mierze JW. Jenerała *Krasińskiego*, a razem i Korpusu Polskiego.

Z radością zapewne woysko Polskie odczyta własne wyrazy Wielkiego Xięcia, których w tym względzie użyć raczył do JW. Jenerała *Krasińskiego*.

„*Jenerale*! Jego Cesarska Mość, Pan nasz łaskawy, czule dotkniętym został przykrém zdarzeniem, którego doznałeś w *Kottbus*.— Poleca mi tak iemu, iak i iego towarzyszom broni, oświadczyć swe wysokie ukontentowanie, z postąpienia razem chlubnego i roztropnego, którego użyłeś w wspomnionym wypadku, krwią i niebezpieczeństwem życia utrzymuiąc te związki i przyiaźń, do których przerywania Cesarz przyczyniać się niechce. Tym sposobem, Jenerale, zrozumiałeś Jego wysokie chęci. — Nayiaśnieyszy Pan tem mocniey był uradowany, poznaiąc, iż Polacy w tak ważney okoliczności, umieli odpowiedzieć dobrodzieystwom Jego i zaufaniu w nich położonemu. — Uznaiąc się za szczęśliwego, iż iestem tłumaczem łaskawych uczuciów Nayiasnieyszego Cesarza, w szczególności z moiey strony upewniam Jenerała, iż rozstropne iego postępowanie w rzeczoném zdarzeniu, nie mało się przyczynia do tego szacunku, który iuż dawniey dla niego powziąłem:

(Podpisano) *Konstanty*:

JW. Jenerał, dowodzący Korpusem, raczy ogłosić kazać po wszystkich kompaniiach ninieyszy rozkaz dzienny.

Jenerał Szef Sztabu Jeneralnego *Toliński*.

Dnia 30go b. m. około południa, na ulicy Furmańskiey wybuchnął tak nagły pożar, że mimo wszystkich usiłowań ratunku, kilka domow całkiem pochłonął. Woltyżery z korpusu JW. Jenerała dywizyi Hrabiego *Krasińskiego*, widząc znaczne niebespieczeństwo dla miasta mogące nastąpić z dalszego rozszerzenia się ognia, za przewodnictwem swych Officerów pośpieszyli na ratunek, i przyłożyli się dzielnie z osobistem narażeniem, do uśmierzenia pożogi.

(*z Gaz. Korresp. Warszaw.*)

Francya.

Paryż dnia 18 września.

Monsieur, 17 t. m., do *Lugdunu* przybył — K. J. Radce Stanu, P. *Bourrienne*, na posła do *Hamburga*, a P. *Fenélon* na rezydenta do *Frankfortu*, mianował.

— Marszałek *Massena* wyiechał do *Prowancyi*, jako dowództwa swego.

— Margrabia de *Riviere* mianowany został na posła do *Konstantynopola*, na mieyscu Jenerała *Andreossy*.

— Stara Cesarska gwardya, która jeszcze 8000 ludzi w sobie liczy, a teraz *Grenadyerów Francyi* imie nosi, stoi w *Verdun*, *Metz* i innych twierdzach *Lotaryngii*.

— Ma nastąpić werbunek do woyska ochotników, od 18-30 lat wieku maiących, którzy na 4 lata do służby się obowiązuią, i powinni się przed urzędem cywilnym oświadczyć, że dobrowolnie do służby wchodzą.

— Liczą więcey 30,000 Anglików w *Paryżu* się teraz znayduiących.

— Lord *Wellington*, prócz pałacu *Borghese*, za który 800,000 franków zapłacono, kupił jeszcze piękny maiątek ziemski *Villers*, który do Króla *Joachima* należał.

— Dnia 8 t. m. wyszła druga wyprawa do osad: wkrótce za nią trzecia wypłynie.

— Kościół w *Calais*, w którym Król za swóy szczęśliwy powrót, naypierwsze podziękowanie Opatrzności złożył, nazywać się ma odtąd *Kościołem Królewskim*; a miasto otrzymało przywiley składów handlowych.

— Wychodzi teraz u nas jedna angielska Gazeta pod tytułem: *The Paris* and *London Chronicle*.

— Gazety nasze twierdzą: iż Królestwo Włoskie, przy niejakich zmianach kształtu, utrzymaném zostanie, i że Cesarz *Austryacki* przyymie koronę żelazną.

— Gdy Xiąże *Berry* powracał niedawno wieczorem z *Rambouillet*, powóz jego w ciemności, uderzywszy o będące na drodze kary, tak uszkodzonym został, iż Xiąże musiał do *Rambouillet* powrócić. Gardysta, będący przy powozie odniósł ranę w plecy; lecz Xiąże szczęściem wyszedł bez szwanku z tego zdarzenia.

— Dnia 17 t. m. Król Jmć Pruski przesłał poniżey położony list Jeneralowi Brygady *Dufresne*:

„Móy wielce szacowny Jenerale! Odpowiadaiąc na list WPana pod d. 1 t. m. przyiemne znayduię uczucie, że go mogę zapewnić o moim szacunku i zupełném ukontentowaniu z jego postępowania, przez czas sprawowanego dowództwa w Szczecinie. Jako nieprzyiacielski Jenerał, dopełniłeś sam WPan swoich obowiązków: łącząc w osobie swoiey wszystkie zalety człowieka honoru, i nie nadużywaiąc władzy woyskowey względem mieszkańców, owszem zawsze ich obrońcą byłeś. — Proszę WPana bądź przekonanym o moim prawdziwym szacunku." &c.

Paryż dnia 20 września.

Wczora na polu *Marsowém* odprawiło się uroczyste oddanie chorągwi i sztandarów dla woysk regularnych, pierwszey dywizyi woyskowey.

— Rząd codzień nabywa większego ustalenia. Powszechnie z poważeniem mówią o *Ludwiku* XVIII; ale on, nie na poważenie tylko, ale na miłość *Francuzów* zasługuie, gdy w bespieczeństwie z całey duszy stara się o szczęście ludu. Sami nawet stronnicy *Napoleona* uyrzeli się zmuszonymi, oddać mu tę sprawiedliwość.

— Mówią, iż wszystkie tytuły Xiążąt, od imion miast cudzoziemskich wzięte, zostaną odięte, a maią bydź przywiązane do imion tych familiy, które za przeszłego rządu do godności tey zostały wyniesione. Wprowadzenie takowey odmiany miał Król zacząć od Xcia *Benewuntu*, i mianował go Xięciem *Talleyrand*.

— Na Kongressie Wiedeńskim z Xięciem *Talleyrand* będą 4 inni pełnomocnicy Francuzcy. Xże *Dalberg*, Hr. *Alexis de Noailles*, tudzież PP. *de La-Tour-du-Pin*, i *La-Forest*.

— Pieniędzy mamy dostatek, a handel wewnętrzny nanowo odżywa, szczególniey się podnoszą rękodzieła Lugduńskie.

— Ten sam Arcy Biskup, wuy *Talleyranda*, który ostatnią razą na polu marsowém poświęcił chorągwie, na témże samém mieyscu mszą odprawiał, w roku 1789, w dzień pierwszy uroczystości narodowey.

— Dostrzeżono, iż w czasie oburzenia się pospólstwa, które nie dawno w departamencie *la Manche*, z przyczyny wywozu zboża, zaszło było; ciż sami byli hersztami, którzy się już z podobnegoż rozruchu w 1812 poznać dali. Szczególniey zaś to uważaią, że naywiększa część tych, którzy teraznieyszy Rząd ganią, są z liczby owych, którzy byli naywiększymi przeciwnikami *Napoleona*.

— Dnia 16 t. m. Prefekt i Rada municypalna Departamentu *Sekwany* wykonali przysięgę wierności Królowi.

— Pierwsza wyprawa, która z *Brestu* wyszła, składa się z jedney fregaty i jedney korwety. Druga z liniowego okręgu *Marengo*, 4ch fregat i 3ch korwet.

— Nową srebrną monetę wyspy *Elby*, z napisem: *Napoleon Imperator ubicunque felix*, a na stronie odwrótney; maiąca orła, który głowę i dziób pod skrzydło ukrył, na tuteyszey giełdzie po 70 franków płacono. (*z Gaz. Berl.*)

A n g l i a

Na dzień 10 listopada znowu się Parlament ma zebrać.

— Jenerał Leytnant *Farlan* mianowany został dowódzcą naczelnym woysk Angielskich w *Sycylii*, do czasu, póki stosunki tego królestwa na Kongressie w *Wiedniu* ostatecznie nie będą postanowione.

— Z *Caraccas* mamy wiadomość o wielkiém zwycięstwie Rojalistów, skutkiem którego zdobyli oni *Caraccas* i *Guayra*, gdzie też wiele kupców Angielskich zrabowano.

— Do *Geut* Ministrowie nowe posłali instrukcye, podług których ma się rozpocząć traktowanie z pełnomocnikami Amerykańskiemi: które iednak bardzo powolnie postępować maią.

— Kapry Amerykańskie aż do brzegów Angielskich szczęśliwie posuwaią swoie napady: z tego powodu gazety bardzo wiele piszą o przestrachu i szkodach, iakie Anglicy przez swoie lądowanie w Ameryce zrządzili.

— Fabrykanci i rzemieślnicy postanowili żadney przędzy więcéy nie wyrabiać do póty, aż się nie otworzą zrzódła tannego otrzymywania produktów surowych. (Saskie i Francuskie rękodzieła bawełniane, maią teraz nieiakie pierwszeństwo nad Angielskiemi, które przez to mnieyszy odbyt maią.)

— Okręt liniowy *Duncan* przepysznie ma bydź wyporządzony, iako przeznaczony dla przewiezienia Xiążąt z *Portugalii* do *Brezylii*.

— W *Paryżu* ukazało się pismo, przez Portugalczyka jednego, imieniem *Constancie*, w którém mocno się użala przeciwko gwałtownościóm, iakie Anglicy względem handlu i marynarki Portugalskiéy popełnili. (*z Gaz. Rysk. Zusch.*)

Londyn, dnia 16go września.

Rząd nasz miał przyrzec dworowi Madryckiemu pomoc w 5ciu milionóch piastrów; pod warunkiem, że ten dwór w *Hiszpanii* dla handlu naszego pewné ułatwienia uczyni: szczególniey zaś w odbycie rękodzieł naszych wełnianych i bawełnianych.

— Woyska Angielskie ustępuią z wyspy *Minorki*: po ich wyyściu wyspa ta *Hiszpanii* ma bydź powrócona.

Londyn, dnia 17go września.

W przeszłym miesiącu Król często miewał spokoyné momenta, w których z lekarzami swémi o różnych rozmawiał rzeczach. Wielkie okazał żądanié, widzieć Xięcia *Wellingtona*: dał też postrzedz, że go bardzo obchodzi zamęzcie wnuczki jego, Xiężniczki *Karoliny*. Kiedyś Król rozkazał był zabić upodobanego sobie konia, który w owczas pewnego dóyśdź miał wieku, i dodał, że się o tém z napisaney przez niego noty przekonać można. Wskazał mieysce, gdzie się ta nota znaydować miała: jakoż rzeczywiście znaleziona tam była, ze wszystkiemi uwagami, o których Król wspominał.

— Xiężniczka *Karolina* wyiechała dla brania kopieli morskich do *Weymouth*.

— W tymże czasie, kiedy rojaliści, pod *Caraccas*, insurgentów pobili; ci ostatni, przez zdobycié *Montevideo*, przy uyściu rzeki *Plata*, ciężki i stanowiący raz im zadali, który sobie rojaliści, przez nader natężoną usilność ledwie nagrodzić potrafią. *Montewideo*, z przyczyny głodu, w dniu 30 lipca, insurgentóm poddadź się zmuszoné było. Siłą ich morską dowodził Kapitan Angielski *Brown*. Miasto *Buenos-Ayres*, w nagrodę jego usług, ofiarowało dla niego samego 100,000 piastrów, a dla żony jego brasolete, 23,000 piastrów wartującą. Znayduiącą się na górze twierdza, w dniu 22gim, również się insurgentóm poddała: znaleźli w niey 500 dział, 6,000 ręczney strzelby, i wiele innych potrzeb woiennych. Woysko które utrzymywało oblężenié, ma się udadź do *Peru*, na pomoc tamecznym republikanóm. W *Caraccas* rojaliści wszystkich, którzy się tylko nadarzyli, w pień wycięli: kilkaset jednakże ludzi ratowało się ucieczką do *Indyy Zachodnich*. Znayduiącą si tam własność Angielska która więcéy, niż 259,000 dollarów wynosi, zupełnie jest straconą.

(*z Gaz. Berliń.*)

W iedném z ministeryalnych pism Londyńskich iest umieszczona następniąca uwaga:

„Od naydawnieyszych czasów posiadamy prawo poszukiwania na okrętach wszystkich narodów, tak zbiegłych naszych maytków; iako też własności nieprzyjaznych nam narodów, oraz prawo blokady w nayobszernieyszém rozumieniu; nakoniec prawo wierności poddańskiey, od każdego kraiowca naszego, chociażby ten w obcym kraiu mieszkał, albo prawa obywatelstwa w niém nabył, oraz, ukarania go iako zdraycę, ieżliby był z bronią w ręku przeciw nam poymany; słowem prawo *zupełnego panowania na całym Oceanie*. Może się kto nad tém zastanowi, i zapyta, dla czego iedno Mocarstwo większe miéć ma prawo do morza, aniżeli wszystkie inne? Odpowiedamy: *Dla tego, iż Naród nasz dostateczną ma po temu siłę*. Nietrudno byłoby nawet dowieśdź: że prawo naturalnym jest wypadkiem siły.„

(*z Gaz. Rysk. Zusch.*)

P r u s s y.

Berlin, dnia 27go września.

Jenerał Francuski Hrabia d' *Henin* wyiechał ztąd do *Paryża*.

— W dniu 25 t. m. pochowano zwłoki zmarłego jeneralnego Dyrektora Królewskich widowisk i kawalera orderu czerwonego orła 3ey klassy *Augusta Wilhelma Ifflanda*, ze wszystkiemi uroczystościami odpowiedaiącemi jego zasługom i powszechnemu szacunkowi, który sobie umiał zjednać. Oprócz osób należących do składu teatralnego, zebrało się mnóstwo mieszkańców *Berlina*; znaydował się między niemi Radzca Stanu i Prezydent *Le Coq*; między pojazdami zaś widziano karytę Xięcia Kanclerza Stanu, tegoż wieczora deklamowane były na teatrze wiersze na pochwałę zmarłego; grano potém znaiomą sztukę *Strzelcy*, a wszyscy graiący przybrali się w znaki żałobne, ile się to z obowiązkiem ich względem publiczności zgadzało.

— N. P. w dniu 20tym przybył do *Wrocławia*, a nazajutrz w dalszą puścił się drogę. (tu obszerny opis przyjęcia K. Jmści we *Wrocławiu*) znaydowali się wtedy we *Wrocławiu*, Xiąże *Blücher*, Xiąże *Sain Wittgenstein* i Xiaże *Biron* Hrabia *Haugwitz*, Hrabia *Płatów* i Hr. *Colowrath Libsteinski*.

Berlin, dnia 29go września.

Poseł i Pełnomocny Minister Króla Jegomości przy dworze Duńskim, Hrabia *Dohna*, do *Kopenhagi* wyiechał. (*z Gaz. Berliń.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

(*z Gazety Ryskiéy i Berlińskiey.*)

— Kiedy staremu Królowi, *Karolowi* IV, o zamieszkach krajowych, które teraz w *Hiszpanii* panuią, opowiadano miał zawołać: „Jakiegoż mnicha to jest robotą?

— Kuryer *Angielski* donosi, a Monitor Francuski powtarza, iż, jakoby, *Saksonia* między *Prussami*, *Austryą* i Xięciem *Weymarskim* podzieloną ma bydź. Król zaś ma otrzymać w wynadgrodzeniu legacyé: *Bonońską*, *Ferrarską* i *Raveńską*; co jednak mało wiary znaydnie.

— Mówią, że Rząd Angielski ma projekt wziąć na swóy żołd woyska *Anzeatyckie*, w celu posłania ich do *Brabancyi*.

— Niektóre gazety utrzymuią, że w *Wiedniu* maią także nastąpić różne wysokie zaślubienia.

— Plac kwadratowy bramy Brandeburskiéy w *Berlinie*, *Paryskim* odtąd nazywać się będzie, a ośmiobok bramy Poczdamskiéy *Placem, Lipskim*.

— W *Dieppe* równie, jak w *Havre de Grace* i w *Boulogne* zaszło wzruszenie pospólstwa, z przyczyny wywozu zboża do *Anglii*. Pospólstwo wrzniło do morza zboża na cały ładunek okrętu.

Dozwala się drukować — Z. Niemczewski P. Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów

WIADOMOSCI KRAJOWE.

z Wilna dnia 3. Października.

Umieszczamy tu dla powszechney wiadomości, Urządzenie Imperatorskiego Wileńskiego Uniwersytetu względem Jego Biblioteki:

Porządek, do którego stosować się powinni, chcący Bibliotekę Uniwersytetu Wileńskiego oglądać albo i xięgi w niey czytać.

1. Bibliotekę oglądać i xięgi iey czytać, wolno bez wyłączenia wszystkim, stosuiącym się do porządku tu wyrażonego.

2. Wyiąwszy miesiące wakacyyne: lipiec i sierpień, oraz niedziele, święta uroczyste i dni tabelłarne; przez resztę całego roku we wszystkie dni powszednie, po południu od godziny 3 do 5, otwiera się dla Publiczności mieyscowey Wileńskiey Biblioteka i Gabinet czytania razem, albo, sam tylko Gabinet.

3. Przejeżdżaiący, mogą we wszystkie dni i miesiące bez wyłączenia, Bibliotekę oglądać, uprzedziwszy o swojem żądaniu, ustnie lub na piśmie, i zawczasu zrana, a naylepiey dniem pierwiey, Przełożonego nad nią, który wyznaczy na to godzinę.

4. W każdy poniedziałek, sale biblioteczne i Gabinet czytania otwieraią się na to, aby przychodzący mogli Bibliotekę oglądać, powziąć wiadomość o dziełach w niey znayduiących się; przeyrzeć katalogi, widzieć dla ciekawości rękopisma i rzadkie xięgi; tudzież, aby chcący zaiąć się czytaniem, wzięli bilety na wolne wchodzenie do Gabinetu, przez pięć dni następnych.

5. Dla wzięcia tego biletu potrzeba zapisać się do przeznaczoney nato w Gabinecie xięgi, wyrażaiąc swoie nazwisko, imie, urząd, obowiązek lub professyą, ulicę i numer domu, gdzie mieszka, oraz wymienić xięgi do czytania żądane. Tak zapisany, otrzyma niezwłocznie od dozorców bibliotecznych rzeczony bilet z podpisem przełożonego nad Biblioteką, i w dni następuiące, iako to: we wtorek, środę, czwartek, piątek i sobotę, za okazaniem tegoż biletu wpuszczany będzie do Gabinetu, dla czytania wymienionych przez siebie xiążek, które znaydzie przygotowane z pokazaniem mieysca dla siebie przeznaczonego.

6. Pomieniony bilet otrzymać można bez osobistego przychodzenia, przysławszy z własnoręcznym podpisem notę, na imię Przełożonego, z wyrażeniem żądania z okolicznościami, wedle punktu poprzedzaiącego: otrzymanie biletu przez pośrednictwo noty, każdego dnia skutek mieć może.

7. Kiedy w poniedziałek przypada święto, w tenczas oglądanie Biblioteki i osobiste otrzymywanie biletów, odkłada się do następuiąceo dnia powszedniego.

8. Wyiąwszy zaś poniedziałki lub dni w mieysce ich przypadłe, w żaden inny dzień bez otrzymania i okazania biletu, nikt niema prawa wchodzić do gabinetu w godzinach czytania, a to, aby nie czynić przeszkody czytelnikom.

9. Czytelnik, żądaiący udzielenia sobie xiąg innych oprócz tych, których przy otrzymywaniu biletu potrzebował, obowiązany dniem pierwiey, a przynaymniey wcześnie przed godzinami czytania, takowe żądanie przełożyć, lub spisane na karcie podać dozorcom bibliotecznym, którzy w pomienionych godzinach z gabinetu nie oddalaią się, a zatem po xięgi do sal bibliotecznych chodzić niemogąc, potrzebuią wczesnego uprzedzenia, dla zadosyć uczynienia żądaniu.

10. Kto z czytelników zechce zaymować się wypisywaniem z xiąg rzeczy sobie potrzebnych, atrament znaydzie w Gabinecie; lecz pióra i papier z sobą przynieść powinien.

11. Oglądaiący Bibliotekę i czytelnicy, niemaią prawa, brać sami ze składów xiąg i innych w Bibliotece utrzymuiących się rzeczy; lecz powinni prosić dozorców o pozwolenie ich sobie; a jak wszystko z rąk dozorców otrzymywać, tak też wzaiemnie do rąk własnych tymże dozorcóm, a nie komu innemu, oddawać są obowiązani, niczego nieporzucaiąc, ani nawet, choćby i na przyzwoite mieysce, sami nie odkładaiąc.

12. Wszyscy do Sal Bibliotecznych i do gabinetu przychodzący, obowiązuią się do ścisłego zachowywania prawideł grzeczności, przystoyności i skromności. Czytelnicy zaś, pilnuiąc mieysc, sobie naznaczonych, obracać się grzbietami do stołów, przechadzać się po gabinecie, i żadnych rozmów wszczynać i prowadzić, niemaią; a z powierzonemi do czytania xięgami powinni obchodzić się iak nayostróżniey, kart niezałamywać, nic na nich nie pisać ani ołówkiem, oprawy i samey xięgi nieplamić i w niczem oney niepsuć.

13. Xięgi biblioteczne niepożyczaią się do domów nikomu, oprócz uczących publicznie w Uniwersytecie i w Gimnazyum Wileńskim, tudzież uczniów Uniwersyteckich, przykładaiących się do literatury starożytney, lub pracuiących nad rozprawami dla otrzymania stopnia uczonego, nagrody lub mieysca: a na takowe pożyczanie są osobliwe poszczególne przepisy.

14. Jako o wszelkich ofiarach, na rzecz instrukcyi publiczney robionych, posyłaią się raporta do JW. Ministra Narodowego oświecenia, a przez Jego pośrednictwo dochodzi o nich wiadomość do Tronu; tak i dary dla Biblioteki Uniwersyteckiey czynione, a z wdzięcznością od każdego przyymuiące się, podobney ulegaią kolei; nadto zaś imiona ich dawców dla wieczney pamiątki, zapisuią się do złotey xięgi, na to przeznaczenie w Bibliotece utrzymywaney.

15. Gdyby się wydarzyło, że ktokolwiek przyszedłszy do Biblioteki lub gabinetu, niechciał się wedle niniejszego zachowywać porządku, i wykraczał przeciw grzeczności, lub dla Biblioteki czynił iakiekolwiek uszkodzenie; w ten czas dla oddalenia tak nieprzyzwoicie postępuiącey osoby, dla zabronienia iey nadal wstępu do Biblioteki, dla nadgrodzenia szkód, jeśliby stąd iakie wyniknęły, użyte będą nayskutecznieysze środki.

16. Dla powszechney o tém wszystkiem wiadomości, opis niniejszego porządku, ogłoszony w tuteyszey publiczney Gazecie, przy weyściu do gabinetu czytania, w czterech, nayużywańszych tu językach, przybity na zawsze zostanie.

Działo się na sessyi Rady Uniwersytetu Imperatorskiego Wileńskiego dnia 1. Października 1814. roku. *Jan Znosko Sekretarz*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

DANIA.

Kopenhaga d. 24 września

Gazeta tuteysza pod 21 t. m. umieściła traktat pokoiu z Prussami, który następuiące zawiera warunki: Wszystkie stosunki, które między Danią *a* Prusami *zachodziły, do tegoż maią powrócić stopnia, na jakim się przed ostatnią znaydywały woyną. Dla dania jak naywiększey rozciągłości stosunkóm handlowym między obydwóma Państwami, maią NN. Monarchowie nowe*

postanowić przymierze, na zasadach dla obu stron korzystnych. Umawiaiące się strony potwierdzaią wszystkie postanowienia przedugodney umowy, która dnia 2 Czerwca podpisaną została, a w szczególności te, które zastrzegaią, ażeby wszystkie pretensye, jakie poddani obu Państw do Rządów tak Duńskiego, jako i Pruskiego mieć by mogli, były oddane pod roztrząśnienie i zadecydowanie złączoney Kommissyi, która się bezpośrzednie w Kopenhadze *ma zgromadzić. Gdy Król Duński* Norwegią *dla Szwecyi odstąpił, przeto Król Jmć Pruski zgodnie ze Szwecyą, Rossyą i Anglią dołoży starania, aby Królowi Duńskiemu, prócz Pomeranii Szwedzkiey, inne jeszcze wynadgrodzenie uczynione było.*

— Minister Angielski przy tuteyszym Dworze, w prywatnych interessach na krótki czas do Anglii wyjeżdża; mieysce jego zastępować będzie sprawujący interessa (Chargé d'affaires) *— Bryg Królewski jest przygotowany, który ma przywieść Xiążęcia Chrystyna z Norwegii. Słychać, iż za powrótem, mieszkać będzie w* Jägerspries. *— W porcie tuteyszym znayduią się trzy fregaty, które wóyska Rossyyskie z Francyi do Oyczyzny powracaiące tu przywiozły. — Dnia 6go t. m. ze* Sztokolmu *do* Gotenburga *przybył Xiąże Następca tronu Szwedzkiego.* (*z Gaz. Berl.*)

BELGIUM

z Bruxelli, dnia 18 września.

Temi dniami przyszło do Ostendy *14 przewozowych statków, które przywiozły wóysko z Anglii. — Xiąże Panuiący Niderlandów powrócił z podróży swoiey do* Zeeland *odprawioney. Pod 7mym t. m. wydał on zalecenie względem powszechnego szczepienia ospy krowiey. Dnia 8 t. m. oglądał Bibliotekę Miasta nasego, szczególniey uwagę jego ściągnęły, rękopism Wirgiliusza, który przed 800 laty był pisany; książka o tańcu i muzyce przez Małgorzatę Austryacką, ciotkę Karola Wielkiego; i oryginalne pisma* Joachima Happerusa *o zamieszkach* Niderlandow *zjednoczonych do Filipa II. z własno-ręcznemi odpisami tegoż Króla.*

Dnia 20 Września.

Podług listów z Gent *dzisieyszey daty, korrespondencya między traktuiącemi z obu stron pełnomocnikami, nie była jeszcze tak czynna, jak dziś jest. Ciągle widzimy śpiesznie biegaiących tam i nazad gońców. Przeszłego czwartku, ciekawość publiczności do naywyższego podniosła się była stopnia, gdy postrzeżono dwie obce osoby wysokiey rangi, udaiące się do mieszkania Deputowanych Amerykańskich, gdzie w tymże czasie członkowie Angielskiego poselstwa ze swemi się ukazali Sekretarzami. Powszechnie rozumiano, że ci dway obcy Ichmościowie są sak długo oczekiwani pośrzednicy Rossyyscy. Bardzo wielu spekulantów Angielskich nie mogli się doczekać końca tey uroczystey konferencyi, ale czém prędzey do* Londynu *i* Liverpol *pobiegli, skąd natychmiast odebraliśmy wiadomość, że skutkiem tey wiadomości, odmieniła się cena bawełny. Jednakże ta zamiana listów, nic dyplomatycznego w sobie nie miała. Poselstwo Amerykańskie, zapraszało Deputowanych Angielskich na ucztę, na którey oni w rzeczy samey się znaydowali. Naturalnym też było wypadkiem ukazanie się obudwu Holenderskich Sekretarzów Stanu, którzy na ów czas w mieście się znaydowali. Następuiącego poniedziałku, Angielska Legacya ma nawzaiem dać festyn dla Amerykańskiey.* — (*z Gaz. Berlin.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Gazeta Ryska *Zuschauer*, pod artykułem z *Austryi* umieściła: „Jakkolwiek wielkiey wagi są przedmioty, któremi się Kongres ma zatrudnić, rozumieią iednak, iż bytność Monarchów w *Wiedniu*, dłużey nad sześć tygodni trwać nie będzie: gdyż o ważnieysze punkta iuż się zgodzono.

— Garnizon Wiedeński przez czas trwania Kongressu ma pobierać pieniężną gratyfikacyą.

— N. Król Saski wróci, iak słychać, do *Berlina*, i przemieszkiwać będzie w pokoiach, które downiéy zaymował w zamku *Królewskim*. — Hrabia *Peralda* mianowany został Posłem Hiszpańskim w *Paryżu*. — W *Gdańsku* obchodzono uroczyście imieniny N. Cesarza Ryssyyskiego.

— Ministrowie sprzymierzonych Monarchów nie będą przemieszkiwać w *Wiedniu*, lecz w *Baden*, i tylko dwa razy na tydzień do Stolicy dla obrad przybywać będą. Podług innych znowu doniesień, obrady te miały się iuż rozpocząć dnia 20 września, a Kongres może się w ostatnich dniach Października ukończyć. Szczegóły Konstytucyi Niemieckiey, maią bydź w *Frankforcie* nad *Menem* ułożone. — Podług doniesień od *Renn*, Redaktor *Merkurego Reńskiego* w *Koblencu*, aresztowany nie dawno został od Kapitana Saskiego, a to bez żadnego upoważnienia, za pewny artykuł przeciw Królowi Saskiemu umieszczony. Naczelny Dowódzca woyska Saskiego, Jenerał *Tylman*, uwolnił Redaktora, a Kapitana za samowolność pociągnął do odpowiedzialności.

— Dziennik rozpraw, pod dniem 10 września, czyni uwagę względem Króla Neapolitańskiego: iż to nie iest prawda, że Mocarstwa sprzymierzone Królestwo Neapolitańskie gwarantowały. Sama tylko *Austrya* obowiązała się do tego przez pewną umowę; Francya zaś Rossya i Prussy nie gwarantowały, a Lord *Kastlereag* oświadczył w Parlamencie, iż między *Anglią* i Królem *Neapolitańskim* rozeym tylko stanął.

— Doktor *Gall* iest Jeneralnym Sekretarzem w *Leodyum*.

— Król Duński przeieżdżaiąc przez *Magdeburg* oglądał tameczne warownie i kościół katedralny.

— W *Tyrolu* nie daleko *Ampezzo* góra iedna przez swe zapadnienię dwie wsi przywaliła, a 360 ludzi życie tam straciło.

— Xiężniczka *Wallii* dnia 11go do *Strażburga* przyiechała.

— Król Duński mieszkańców wyspy *Hoelgoland*, która do *Anglii* odeszła, uwolnił od przysięgi wierności.

— Monitor wyiął z iednego Dziennika Paryskiego następuiący artykuł z Berlina, pod dniem 29 sierpnia: „Ponawia się pogłoska, że Gdańsk będzie ogłoszony miastem niepodległém i Anzeatyckiém. Zapowniaią, że K. J. Pruski zrzekł się ostatecznie tey części Polski, któréy przed pokoiem Tylżyckim był panem, a która mu teraz znowu przypaść miała. Nakłoniono J. K. M. do tego, aby nienastawał na odzyskanie tego kraju.

OGŁOSZENIA SKARBOWE.

2 Rząd Obwodu Białostockiego w skutek decyzyi Kommitetu JWW. Ministrów, uwiadamia obywateli tegoż Obwodu, w roku 1812, lub przedtym za Granicę wyszłych i na wyznaczony Naywyższym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Manifestem, od dnia 12go Decembra 1812 Roku termin, to iest: na dzień 12 Mca Febr. 1813 roku do mieysc swoich niepowróciwszych się, których zatém maiątki w moc tegoż Manifestu podległy konfiskacie, aby ten który, z dnia 12 Febr. 1813 roku nieznaydował się w Nieprzyiacielskiey służbie, lub innemi publicznemi czynnościami nie był zaięty, a zostawał za granicą dla różnych w powrócie przeszkód, albo niestosuiąc do siebie wspomnionego Manifestu, z powrótem do domu swego nie śpieszył, naydaley dnia 1go Decembra następuiącego 1815 roku przedstawił w tey okoliczności JW. Gubernatorowi Obwodu Białostockiego świadectwo od Zwierzcsności tego mieysca, gdzie z 12go Febr. 1813 Ru mieszkanie swoie miał, zatwierdzone Ministrem, Konsulem, lub Rezydentem dworu Rossyyskiego, ieżeli który z nich w tym mieyscu znaydować się będzie. — Kto zaś takowego świadectwa w wyznaczonym czasie nieprzedstawi, tego maiątek na zawsze zostanie w skarbie.

Sowietnik Wrubel.
Sekretarz Kardynałowski.

OGŁOSZENIA SĄDOWE

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Remissami Sądów Głównych „— Pierwszą, Witebskiego, drugą, Litewsko-Wileńskiego, wtórych Departamentów na Dobra JWW. Hrabiów Platerów Kanclerzyców W. X.

Litt. „ — ku domiarowi satysfakcyi ich Wierzycieli i Pretensorów wyznaczony — odbywszy termin pierwszo-zjazdowy, a dla nie dopełnienia wyroków, powtórnie zjeżdżaiąc w komplecie, w zamiarze nakazania skutków zapowiedzianych, kiedy w teraźnieyszém za obwieszczeniem zebraniu się tegoż kompletu, po załatwieniu komportacyi Dokumentów z przeznaczoną persystencyą, tudzież Aktów uznanych; widzi zbliżaiący się czas oczewistey rozprawy — dla tego w dniu 7 7bra do Szteremberga w Powiecie Dyneburskim Gubernii Witebskiey zebrany, przenosząc swą Juryzdykcyą do miasta Sądowego Krasławia, i témczasowie zaymuiąc się bez przerwy i odroczeń czynnościami dopiero właściwemi — gdy prócz małey liczby przystępuiących do odbycia produktów i Replik, nie dostrzega do siebie przychodzących Kredytorów i Pretensorów z dopominkiem swych należnościów. — W myśl przeto wyż wezwanych Remiss, celem zawiadomienia wszystkich osób, iakikolwiek stosunek do konkursu JWW. Platerów Kanclerzyców maiących, przez Gazetę ninieyszą awizuzuie: — Ażeby wszyscy Kredytorowie i Pretensorowie tak dla oprzysiężenia wierności komportacyi, iako też realności swego pretensorstwa, naydaley do dnia 31go Mca 8bra roku teraznieyszego stawali pod zapowiedzianym przez Remissy upadkiem rzeczy, ostrzega.

Jan Swołyński Sędzia Ziem. Dryzieński, w Exdywizyi Prezyduiący.
Szymon Pakosz Sędzia Ziem. Połocki, Exdyw.
Joachim Bohdanowicz Sędzia Ziemski Lepelski, Exdywizor.
Ignacy Czyż Sędzia Ziem. Oszmian. Exdywizor.
Konstanty Masłowski Pisarz Grodz. Zawileyski, Exdywizor.
Jerzy Ciellica Sądu Gł. Min. Exdyw. Regent.

---

3 Remissyinym Min. Głównego Sądu 2go Departamentu Dekretem 1814 Marca 15go dnia nastałym Sądowi Exdywizorskiemu do Dóbr Zasławia w Powiecie Minskim leżącego naznaczonemu, przyporuczono: rozpoznać wszelkie pretensye od massy kredalney do zeszłey Kasztelanowey Mostowskiey, i nawzaiem od jey Kredytorów i Pretensorów w stopniu oney do JW. Michała Przezdzieckiego i do jego ogólnego funduszu stosować się mogące, i w tym objekcie potrzebne akta między innemi regułami odbydź zadeterminowano, które, że w nastepuiącym miesiącu Oktobrze in fundo Zasławia expedyować się zaczną, aby przeto wszystkie w tym dziele interessowane strony, pretensye wzajemne do naznaczonych aktów, i do oczewistey sub amissione przynosiły; o tym Sąd Exdywizorski dla powszechney wiadomości raz jeszcze ostateczną przesyła awizacyą. — 1814 Ru 7bra 17go dnia w Zasławiu.

Kazimierz Piottuch Prezydent Exdywizorski.
Józef Szyszko Sędzia Ziemski Pttu Wileyskiego Exdywizor.
Michał Korkozowicz Sędzia Ziemski Pttu Borysowskiego Exdywizor.

---

3. Po zeyściu z tego świata W. JP. Felicyana Rudkowskiego Chorążego byłych woysk Pol: między onego Wierzycielami i Debitorami w Sądzie Ziem. Wileń: odchodziła Sprawa konkursowa, w którey między dalszemi wyrokami na wszystkich stronach stawaiących i przybydź mogących decydowana została komportacya wszytkich Dokumentow pod regestrami i z oddaniem adinvicem kopii z Spraw zacząwszy od dnia 1 9bra pod dzień 1 xbra roku idącego do Kancellaryi Ziem: Wileń: spełnić się powinną z czteroniedzielną persystencyą; żeby więc wszyscy Kredytorowie i Pretensorowie zeszłego Felicyana Rudkowskiego pod upadkiem swych pretensyow, a Debitorowie że w niestanności onych nastąpi oczewisty wyrok, zatym niedogodnoście własney winie przypisac będą powinni, do następney jednoczasowey łączyli się rozprawy, na ten zamiar ninieysza trzykrotna podaie się Awizacya.

OGŁOSZENIE PRYWATNE.

1 Niżey podpisany, dostrzegłszy w dodatku Kuryera Litewskiego pod Nrem 74 Oświadczenie Imieniem żony swey Krystyny z Lisowskich Popławskiey zamieszczone, z słabości żony swey i kooperacyi ludzi chciwych zysku z pieni, byt swóy maiące, w zamiarze widno podstępu i zafrymarczenia Obligu od Stanisława Lisowskiego niżey podpisanemu na summę Rubli Srebrnych 1,100 służącego, usposobione, aby nikt z nabycia onego oszukanym nie był, ostrzega, że jest niezaprzeczonym summy z onego Obligu Rubli Srebrnych 700, przez ręce JPana Łukowskiego zeszłym, Jakubowi i Katarzynie Lisowskim (jeszcze przed zawarciem związków Małżeńskich z żoną Krystyną Popławską) na opłacenie długu od nich JP. Czereszkownie należnego, rękodaynie pożyczoney od JPana Łukowskiego sam jeden właścicielem, że nadzwyczaynemi stopniami Prawa kosztowny wiodąc przez lat kilka w Magistracie Wileń: i daley drogą Appellacyi w Sądzie Głównym Litt: Departamentu 2go z Lisowskiemi proceder, wyrokami oczewistemi dowiodł sprawiedliwey należności JP. Łukowskiemu, a koleią przez formalny Przelew idąc powolności drogą w mieyscu zaięcia całego maiątku Lisowskiego przez tradycyą przyiął od onego Obligu, z dystynkcyą należnościow przez szczegół oddzielnie sobie Rubli 700, oddzielnie i Żenie swey Rubli 400, lecz gdy ten krok nadzieię uzyskania własności osłabia, i burzę pieni zapowiada, przeto nim stopniami Prawa nową Konwikcyą przewiedzie, w odpowiedź Oświadczeniu, ninieysze zamieszcza ostrzeżenie.

Jakub Popławski.

---

1. Niżey podpisany powodem poruczoney Plenipotencyi od kilku Kredytorow JWW. Kanclerzyców W. X. Litewskiego Hrabiow Plategow: uwiadamiam dalszych wszystkich Kredytorow tychże Platerów, że kiedy dzieło Exdywizyi długo przez Debitorow przeciągane było: wydałem Obwieszczenie: zaawizowałem w Gazetach i zaprosiłem Urzędnikow. Akuratność doświadczona Urzędników, staranność moią nie próżną uczyniła — Zebrał się Komplet do Folwarku Szternberga w Powiecie Duneburgskim Gubernii Witebskiey położonego, wedle Obwieszczenia dnia 7 praesentium. Zastanawiam się: że Kredytorowie, których w tey massie jest znaczna liczba, mało są czynni w własnym interessie: dotąd żadnego ani Aktora, ani Plenipotenta nie widzę. Ja maiąc dotąd tylo od kilku Kredytorow przyporuczenie, całą machinę ze strony Kredytorow kierować przymuszony zostaię. Chcąc zaś gdyby wszyscy Kredytorowie wiedzieli o moim postępowaniu, i gdyby czynnościow moich nie uważali za porozumienie się z Debitorami, uwiadamiam przez ninieyszą Awizacyą. Pierwszym było czynem Sądu Exdywizorskiego wyexpedyować Akta Weryfikacyi i Inkwizycyi z Possesorami zastawnemi, temi są żony Debitorow. Każden mógł domyślić się i uwierzy, że Dziedzice tacy, dla swych Zastawniczek zrzekli się Aktow: wypadało one prowadzić Kredytorom, w których rzędzie ja tylko jeden od moich Aktorow znayduiąc się, nie upatrywałem awantażu dla massy, walczyć z Zastawniczkami, których Prawa i Inwentarze Weryfikacyą formować maiące, jako od mężow sporządzane, zupełnie dla nich są dogodne: mało zakładałem nadziei na Indagacyi, na którey włościanin oglądaiąc się i na Dziedzica i na Zastawniczki, a jeszcze w niepewności czy się z pod ich włodarstwa wydobędzie; miałby wszystko w sekrecie. Byłoby więc tylo przewłoką Exdywizyi, żadną zaś korzyścią, bardziey pewną stratą dla massy. Zrzekłem się więc imieniem moich Aktorow poiaśnionych Aktow, zyskuiąc obok zrzeczenie się tychże Aktow i od Zastawniczek, i zyskuiąc jeszcze niektóre warunki. Przyspieszyła się więc czynność Exdywizyi, Sąd przeiechał już do miasta Krasławia w tymże Powiecie i Gubernii leżącego dla słuchania Produktow i Replik. Następuią teraz dwie ważne materye: Kalkulacya z administracyi Dóbr, maiących wedle dowodzenia Debitorow odpowiadać kilku milionom rubli assygnacyynych: a góro przez lat dwie w administracyi zostaiących: oraz komportowanie wszelkich ruchomościow sreber, kleynotow i t: d. gdy tedy te ważne dwie materye, jako zwiększyć massę mogące: każdego Kredytora bardzo zastanawiać powinne: przeto dla wspólnego jako w spólnym interessie czynienia mam honor wzywac wszystkich Kredytorow i Pretensorow JWW. Kanclerzycow Platerow do nayprędszego przybycia przed Sąd Exdywizorski w mieście Krasławiu agituiący się. Datt w Krasławiu 1814 Roku, 7bra 16 dnia.

Jan Szukiewicz Porucznik W. Pol: Plenipotent.

---

2 Niżey podpisani czytaiąc w Kuryerze Litewskim od J. P. Józefa Gana Praporszczyka woysk Rossyiskich Brata swego zamieszczoną awizacyą, iż tenże Józef Gan niesprawiedliwie mieni siebie być iedynym Aktorem kamienicy w mieście Wilnie pod Nrem 319 leżącey. — Ta bowiem kamienica w nader szczupłey budowli przez zeszł. Oyca Daniela Gana była kupioną za summę tysiąc pięcset złłch Poll. — Późniey przez zeszłą Matkę Franciszkę z Snarskich Ganowę kosztem trzydziestu tysięcy złłch Poll. na dwa piątra restaurowana, i przysposobiona, dziś czyni rocznego czystego dochodu złł: Poll. trzy tysiące — Jakowey restauracyi taż zeszła Matka prawem wieczysto zrzecznym w Aktach Grodz. Wileń. w roku 1808 Aprila 18go dnia przyznanym intromitowanym Wincentego Zięcia i Reginą z Ganów Córkę Gorskich uczyniła A-

ktoram i; którzy do Datty teraźnieyszego roku 7bra byli wspokoyney possessyi; a z jakowey JP. Józef Gan Expulsyinie poważył się przeciw wszelkim prawom wyzuwać, o co iuż iest w Ziemstwie Wileń. rozwinięty precess — Zatym gdyby Publiczność o takowym interessie dostatecznie wiedziała i z JP. Józefem Ganem lub jego Plenipotentem, bez Gorskich prawych Aktorów w Kontrakt żaden o pomienioną kamienicę niewchodziła ostrzega się. — W imieniu własnym i Zony z Ganów Reginy Gorskiey podpisuię.

Wincenty Gorski Xięstwa Warszawskiego Sztatu Jenerał Intendenta Czynownik.

---

2 X. Jan Szymanowski Komendarz Plebanii Niestaniskiey w Powiecie Zawileyskim Gubernii Wileńskiey zmarły w roku przeszłym, zostawił w życiu dwóch rodzonych braci Kazimierza i Andrzeia Szymanowskich, maiących własne posiadłości w okolicach zwanych Bugusze i Szymany, położonych, w Xięstwie Warszawskiém w departamencie Łomżyńskim, w powiecie Biebrzańskim o dwie mile od Miasteczka Raygrodu. Pomienieni Panowie Kazimierz i Andrzey Szymanowscy, w krótce albo sami przyiadą albo Plenipotenta przyszlą, dla odebrania po zmarłym bracie swoim Sukcessyi, a tymczasowie przezemnie niżey podpisanego, iako przyiaciela swoiego upraszaią tych wszystkich, którzy maią u siebie jakążkolwiek rzeczonego ich brata, własność, ażeby oney nikomu nie wydawali, lecz aby oną raczyli w całości zachować do zgłoszenia się prawnych i jedynych Sukcessorów, zmarłego braci rodzonych. Takowe oznaymienie podpisuię.

Jakób Kalenkiewicz zostaiący w obowiązku w Kancell: Uniwersytetu Wileńskiego.

---

1 Gdy Kredytorowie zeszłego Józefa Giedroycia Jurahy b. Regenta Grodzkiego Wileńskiego, oświadczaiąc swe chęci mimć iuż zapadły Dekret Exdywizyą doczesną przeznaczaiący, na Folwark Jatowcie w Powiecie Wiłkomir: leżący; z tego więc powodu Sukcessor onego Antoni Juraha krayczyc Oszmian: w celu uczynienia wszystkim stronóm dogodności oświadcza swe żądania, aby każdy z Kredytorów raczył składać w dowodach antentycznych swe pretensye w ręce W. Franciszka Rewkowskiego Deputata Wywodów: mieszkaiącego na zamkowey ulicy w domu JO. Xiącia Giedroycia Prałata, który uproszonym będąc do tey łaskawey uczynności zechce zaiąć się likwidacyą całey massy długu na wyż wspomniony Folwark ewikcyą opartego, w tym iedynie obiekcie, iżby uwolnić się od assystowania Procederowi Exdywizorskiemu — Zami rza się czas okazywania dowodów pretensyinych, dwumiesięczny od Datty podania do Gazet takowey awizacyi.

Podaię Antoni Giedroyć Juraha.

---

3. Niżey podpisany, w zamiarze zbliżenia satysfakcyi swoim Wierzycielom, oświadczył Taxę i Exdywizyą ogólnego maiątku, po uzyskaniu na Sąd Exdywizorski Remissy, zawsze nieodstępnie gorliwych o dobro swych Wierzycieli chęci, użyty zmuszaiący sposob uspokoienia ich przez podział ziemi życzył mieć bez zwłóki w nayprędszym wyexekwowany czasie — Gdy jednak Sąd Exdywizorski według zakryślenia Remissy w komplecie trzech złożony po ufundowaniu w maiątku Krzczeniszkach w terminie Remissą przeznaczonym dnia 16 marca bieżącego roku Juryzdykcyi, i po ułatwieniu pierwszego terminu czynności, na oznaczony czas odkładu Sądów swoich dla sformowania oczewistego wyroku tegoż roku 19 augusta nie mógł przybydź w zupełnym komplecie, świadectwo więc niemożności przystąpienia do aktu dway przybyli zapisawszy, aby uniknąć nieprzyiemnoey dla stron zwłóki, dzień 16 7bra idącego roku dla zgromadzenia się kompletu do widoku oczewistego rzeczy rozsądzenia, obrali i o tym przez awizacyą zawiadomili — W jakowym terminie, gdy jedni dla słabości zdrowia, drudzy dla zatrudnień Sądowych i ważnych przeszkod zjechać podobnie nie byli w stanie. Mnie zaś jako Debitora lokalnie w tym maiątku dotąd mieszkaiącego, wszyscy jednostaynie zawiadomić przez udzielne pisma raczyli; iż na dzień 16 miesiąca 8bra roku idącego niezawodnie do maiątku wyrażonego, dla uskutecznienia reguł Remissy, a w tym porządku utworzenia wyroku zjadą: Przeto aby zbliżonym terminem przeciąć mniey dogodną dla Wierzycieli zwłókę, i okazać czystą intencyą domierzenia im satysfakcyi, niżey podpisany o tym przez Gazety jako naybliższy śrzodek dóyścia ich wiadomości wszystkich swoich Wierzycieli obwieszcza, i do przybycia ad fundum Krzczeniszek w Gubernii Wileńskiey w Powiecie Wileńskim położonych, na termin powyżey wyrażony wzywa — Datt w Krzczeniszkach 1814 roku miesiąca 7bra 22 dnia.

P. Bagmewski Aktualny Konsyliarz Stanu.

---

1 Piotr Ciszko razem za Zeszłą swą Zoną Bogumiłę, czynię wiadomo ninieyszą moią awizacyią przez Kuryera Litewskiego trzykrotnie ogłosić się powinną — Iż iedynie na zaspokoienie Kredytorów sprzedaliśmy kamienicę własną w mieście Wilnie pod Nrem 103 położoną Starozakon: Jankielowi Josielowiczowi.— Z iakowey przyczyny upraszam Kredytorów tak swoich, iako też, ieśliby się okazali Zeszłey mey Zony, aby z pewnemi dowadomi pod utratą swey należności, na dzień 1wszy Januaryi roku 1815 iawić się chcieli, nie mniey zastrzegam, iż po Dacie niniejszey awizacyi żadne inne pretensyie na piśmie wykoncypowane, waloru miec nie będą.— Roku 1814 Octobra 2go dnia. Piotr Ciszko.

---

1. Znaydnié się do przedania pantalion roboty Wiedeńskiey, mahoniowy i dwie karety podróżne na dwie osoby: ktoby sobie życzył, razem lub oddzielnie, je kupić; zechce się udadź do JP. Poussier Architekta mieszkaiącego w domu Dominikańskim na rogu ulicy Wileńskiey.

OSWIADCZENIE.

1 Niżey podpisany wiadomo czynię tym moim publicznym Oświadczeniem, w Akta Sądu Głownego Litewskiego do zapisania oddaném w rzeczy następney: — Nie używam prawnego języka, któryby moie nayczystsze intencye mógł zacmić, lecz w prostocie serca, i z tąż samą szczerością, z którą tak zeszły móy Oyciec, jako i ja postępowaliśmy ciągle z naszemi wspólnemi Wierzycielami, oświadczam teraz urzędownie: iż z wielorakich nie odemnie zależących wypadków, znalazłem po powrócie moim do kraiu, wszystkie interessa ogólney massy fortuny tyczące się w tym stanie, że nie mogę wszystkim w ogólności Wierzycielom ofiarować inney satysfakcyi, iak tylko w ziemi, przez urzędowe oney oszacowanie, i przez sprawiedliwy jey podział, w proporcyą realney każdego należności — Dopóki czasy wojenne, przerwa handlu, upadek ceny na produkta, a zatém upadek intrat, nie odeymowały tak zeszłemu Oycu moiemu, iako i mnie sposobów wypłacania się Kredytorom gotowizną: dopóty widzieli oni całą naszą troskliwość obróconą na ich zaspokoienie — Taż sama troskliwość skłoniła zeszłego ś. p. Oyca moiego JW. Józefa Hrabię Niesiołowskiego Wojewodę Nowogródzkiego, iż przez oświadczenie własno-ręczne w roku 1810 listopada 19go dnia do Akt Ziemskich Nowogródzkich wniesione, moich kredytorów za wspólnych poczytał, i z ogolney massy maiątku beśpieczeństwo dla nich zapewnił. — W tym samym duchu, to iest z tąż samą troskliwością i otwartością wynurzam się dziś przed wszystkiemi w ogólności Kredytorami, że im ogólną massę maiątków, tak przezemnie possydowanych, iako i po zeyściu Oyca moiego na mnie spadłych, bez żadnego wyłączenia, bez żadnego pokrycia onych prawnościami w czasie pobytu moiego za granicą, podług owoczesnych okoliczności, a może i z potrzeby w tę porę zasłonienia fortuny sformowanych; słowem, wszystko to, co tylko Oycowskim i moim było maiątkiem, na ich iednoczasową i ogólną satysfakcyą oddaię. — Niepowinienem i tego zamilczeć, że po zakonczoney woynie, powróciwszy teraz do kraju, długo się ieszcze wahałem, niżelim do tego oświadczenia i do obrania tego ostatecznego śrzodka satysfakcyi dla Kredytorów przystąpił: — lecz znalazłszy całą prawie massę maiątku, przez niektórych bezprawnemi, przez drugich za nadto skwapliwemi Tradycyami zaiętą, i nakoniec wielorakiemi w niebytności moiey Possessyami zawiedzioną, uyrzałem się bydź pozbawionym wszelkich innych sposobów, któreby mnie inną nad tę dogodnieyszą drogę do zaspokoienia Wierzycielów mogły wskazywać. — Nic tedy iuż więcey nie pozostaie mnie żądać, iak tylko ogólnego i wieczystego rozliczenia się, ze wszystkiemi tak Oyca, iako i moie skrypta maiącemi Kredytorami, oraz wszelkiego tytułu pretensorami; wieczystey tak dla mnie, iako i dla nich spokoyności przez takiż rozdział pomiędzy nich ogólney bez excepcyi fortuny na zaspokoiénie onych ofiaruiącey się. — W tym tedy zamiarze udaię się przez zapozwy do Sądu Głównego Wileńskiey Gubernii (w którey podług mego widzenia, większa część massy iest położona) o wyznaczenie Sądu Exdywizorskiego; wzywam wszystkich w ogólności Wierzycieli, ażeby nienarażaiąc siebie na koszta daremne, zaniechali bezskutecznych processów po różnych Sądach rozpoczętych, albowiem nie mogą iuż inney odebrać satysfakcyi, iak tylko wspólną ze wszystkiemi, którą im przez ninieysze oświadczenie podaię — Jeśliby zaś przed nastąpieniem Exdywizyi, podobało się Kredytorom zrobić iaki układ, przez którzyby ieden, lub kilku ich przyymuiąc Dobra w należytym szacunku, przyięli razem na siebie do zaspokoienia drugich ułspół. Kredytorów; ja w każdym razie od przyięcia takowych układów nie będę daleki, widząc w tym wspólny pożytek z oszczędzenia kosztów i z przyśpieszenia żądaney spokoyności wynikaiący. Takowe oświadczenie do akt Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego oddaiąc one własną podpisuię ręką. Dnia 28go Septembra 1814go Ru w Wilnie.

Xawery Korzbok Hrabia Niesiołowski woysk Poll. Jenerał Bryg. Krzyża woysk. Kawaler.

---

1 W następuiący Poniedziałek to iest Dnia 5go 8bra będzie dany wielki faierwerk pod tytułem *Swiątynia Marsa* czyli *Brama Tryumfalna*, którego rozkład i mieysce Reprezentacyi będzie ogłoszone przez poprzedzaiący afisz.